

Lazarus opgewekt

Periodethema: De rondwandeling
Johannes 11: 1-46

KERNTEKST

'Jezus zeide tot haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven.' (Joh. 11: 25)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Dit is één van de bekende 'Ik-woorden' uit het Johannesevangelie. De Heere Jezus is het Leven. Buiten Hem is er alleen maar de dood. Hij is ook de Opstanding tot dat Leven: Hij zorgt voor het nieuwe leven. Hij is het Leven, maar geeft ook het Leven. Dat doet Hij niet pas na de dood, maar een zondaar wordt in dit leven door Hem levend gemaakt. Hij krijgt dan een nieuw leven met God. Wie in Hem gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven. En wie leeft en in Hem gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid.

BEGINSITUATIE

Vorige week is de gelijkenis van de goede Herder verteld. Stel duidelijke vragen zodat het verhaal weer in de herinnering terugkomt bij de kinderen:

- Kun je iets vertellen over een herder in Israël?
- Wat bedoelt de Heere Jezus met Zijn uitspraak 'Ik ben de Deur'?
- Kun je uitleggen wat de uitspraak 'Ik ben de goede Herder' betekent?
- Wat wil de Heere Jezus jou leren door deze gelijkenis?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen vertellen dat iedereen moet sterven, omdat door de zonde de dood in de wereld gekomen is.
- De kinderen duidelijk maken dat de Heere Jezus over dood én over leven gaat.

- Hen laten zien in de vertelling dat er een leven na dit leven is en dat we alleen echt kunnen leven als we de Heere Jezus kennen.

INDELING

- De boodschap aan de Heere Jezus.
- Het sterven van Lazarus.
- Het gesprek met Martha.
- Het verdriet bij het graf.
- De opwekking van Lazarus.
- De reacties van de mensen.

OPMERKINGEN

Een overlijden is voor ons volwassenen ingrijpend, maar ook voor kinderen. Houd rekening met de gevoelens van de kinderen, zeker als u weet dat ze kortgeleden een sterfgeval meegemaakt hebben.

Bij de voorbereiding kunt u ook gebruiken maken van de site: <http://abcvanhetgeloof.nl/> Zowel voor jongeren als voor kinderen worden de woorden 'hel' en 'hemel' uitgelegd.

Voor de kinderen: <http://www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/hemel.html> en <http://www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/hel.html>

Voor de jongeren: <http://abcvanhetgeloof.nl/wij-belijden/hemel-jongeren> en <http://abcvanhetgeloof.nl/wij-belijden/hel-jongeren>

ZINGEN

Psalm 43: 4; 99: 1 en 2; 116: 1 en 11

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: Psalm 16: 6; 23: 2; 73: 12; 89: 19; 97: 7

Voor kinderen uit groep 3 en 4: 'Kom Heer', want Lazarus is ziek' (OMK, deel 2, nr. 52)

'Leer mij Uw weg, o Heer' (JdH, nr. 330; OTH-oud, nr. 202; OTH-nieuw, nr. 258)

'Dankt, dankt nu allen God' (Hervormde bundel, Gezang 135; JdH, nr. 156; OTH-oud, nr. 252; OTH-nieuw, nr. 300; WKK, nr. 423)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 16: 6a Eerlang: weldra, spoedig. Tegenover het levenspad staat het pad naar de dood, waar we ons van nature op bevinden. De dichter weet dat de Heere hem daar niet aan zal prijsgeven. Hij zal hem de weg naar het leven laten zien. In de tegenslag van het leven (druk) verheugt hij zich daar al over. Temeer omdat de Heere Zijn aangezicht in genade tot hem keert. Jezus zei: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.'

INTRODUCTIE

Bijna ieder kind heeft wel meegemaakt dat er iemand in de familie is overleden. Dat kan een oude tante zijn of een ver familielid, maar ook een opa of oma of zelfs ouders. Wat is er dan veel verdriet. Praat met de kinderen over het verdriet rond het sterven: je mag verdrietig zijn en al je verdriet bij de Heere brengen. Hij wil ook troosten en helpen in deze verdrietige dingen.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Verdrietig zit Martha naast het bed van haar broer.

Vertelling

Maria zit aan de andere kant. Lazarus, hun broer, is zo ziek. Ze hebben van alles geprobeerd, maar niets helpt. Lazarus wordt steeds zieker. Martha denkt: straks zal hij nog sterven. Tranen staan in haar ogen. Was er maar iemand die Lazarus beter kan maken, maar de medicijnen helpen niet. Ze denkt aan de Heere Jezus. Hij kan Lazarus beter maken. Dat gelooft ze vast en zeker, maar de Heere Jezus is weggegaan. Het was in de buurt van Jeruzalem niet langer veilig voor Hem. De Joden hebben zelfs geprobeerd om Hem te stenen. Ze begrijpt wel dat Hij niet in Jeruzalem gebleven is, maar wat zou het fijn zijn als Hij nu hier was.

DE BOODSCHAP AAN DE HEERE JEZUS

Ze hebben al veel gepraat met de Heere Jezus. Ze hebben Hem alle drie hartelijk lief. Ze geloven dat Hij de Messias is. 'Maria', zegt Martha zacht, 'zullen we de Heere Jezus een boodschap laten brengen?' Maria knikt. Ook zij is verdrietig. 'Laten we niet te lang wachten, maar het gelijk doen.' Martha roept iemand: 'Ga naar de Heere Jezus. Hij is aan de andere kant van de Jordaan. Vertel Hem dat Lazarus, Zijn vriend die Hij liefheeft, ernstig ziek is. Probeer zo snel mogelijk te lopen.'

In Hem zien we het genadig aangezicht van God dat naar de zondaar gekeerd is tot zijn behoud.

MATERIAAL

U kunt een plaatje gebruiken van een oosters graf, zodat ook te zien is dat er een steen voor de opening gerold wordt.

BORDPLAN

Bethanië
Lazarus
Martha
Maria

Hoe lang zal het duren voor de Heere Jezus in Bethanië is? Het is ongeveer acht tot tien uur lopen, dus bijna een dag. Zal Hij op tijd zijn, denkt Martha? Of zal Hij een woord spreken om Lazarus beter te maken? Dat had hij toch al eerder gedaan bij de hoveling in Kapernaüm?

Martha gaat opnieuw naast het bed zitten. Ziet ze wat verbetering? Nee, Lazarus wordt steeds zieker. Stil zit ze daar. O, kon ze maar iets doen. Ze wacht, wacht...

HET STERVEN VAN LAZARUS

Dan sterft Lazarus. Wat een verdriet. Voor Lazarus niet: hij mag bij God in de hemel zijn. Wel voor zijn twee zussen die achterblijven. Er moet nu van alles geregeld worden. In Israël worden de mensen die sterven gelijk dezelfde dag begraven. Dat komt omdat het daar zo warm is, dan kun je niet wachten tot de volgende dag. Er komen klaagvrouwen, die huilen. Er zijn fluitspelers, die klaagliederen spelen. Iedereen is verdrietig, niet alleen Martha en Maria. Ook de mensen in het dorp, de burens en de vrienden. Alles wordt klaargemaakt voor de begrafenis, die meestal aan het eind van de dag, aan het begin van de avond plaatsheeft. Het lichaam van Lazarus wordt ingewreven met olie en daarna wordt hij in witte doeken gewikkeld en op een draagbaar gelegd.

Martha en Maria lopen achter de baar aan. Ze huilen van verdriet. Ze lopen het dorp uit, in de richting van het rotsgraf. Veel mensen lopen in een stoet mee. Dat is fijn voor Martha en Maria. Niet alleen zij hadden Lazarus lief, maar hij was geliefd in de wijde omgeving van het dorp. Bij het rotsgraf wordt de grote weggerold. Lazarus wordt in het graf neergelegd. Dan wordt de steen weer voor de opening gelegd. Verdrietig gaat iedereen terug. Wie kan Martha en Maria troosten? De mensen willen het wel, maar ze zijn zo verdrietig. Was de Heere Jezus nu maar hier, maar Hij is er nog steeds niet. Hij kon toch één woord spreken? Dat was toch genoeg?

Maar Martha en Maria weten nog niet dat de Heere Jezus hen op de proef wil stellen. Ze weten niet dat de Heere Jezus juist nu Zijn macht en majesteit wil laten zien.

HET GESPREK MET MARTHA

Gelukkig laten de mensen Martha en Maria niet in de steek. Ze blijven bij hen om hen te troosten. Vol droefheid zitten ze bij elkaar: de volgende dag en de dag daarna. Op de vierde dag hoort Martha iets waar ze al dagen op gehoopt heeft: de Heere Jezus is in de buurt van het dorp gezien. Ze kan nu niet meer wachten. Ze loopt Hem tegemoet. Buiten het dorp ziet ze Hem. Ze loopt naar Hem toe en zegt met verdriet in haar stem: 'Heere, als U bij ons geweest was, dan zou Lazarus, mijn broer, niet gestorven zijn.' Ze verwijt de Heere Jezus niets, maar laat blijken dat ze zo gehoopt had dat Hij haar broer had kunnen redden. Dan belijdt ze: 'Maar ik weet dat God alles wat U van Hem zult vragen, ook zult geven.' Waar ze aan gedacht heeft? Dat weten we niet. De Heere Jezus gaat niet in op haar verdriet. Hij zegt: 'Je broer zal weer opstaan.' Martha reageert: 'Ja Heere, dat weet ik. Op de laatste dag, bij de opstanding, zal hij opstaan.' Martha gelooft in de opstanding van de doden: haar broer zal niet altijd in dat graf blijven. De Heere Jezus gaat opnieuw niet in op haar woorden. Hij wijst naar Zichzelf en zegt: 'Ik ben de Opstanding en het Leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook al was hij gestorven.' De Heere Jezus is op weg naar Jeruzalem. Daar zal Hij lijden en sterven. Maar Hij spreekt nu al over Zijn opstanding. Hij geeft al het leven, ja, Hij is het Leven. Hij wil nu al iets van Zijn werk laten zien.

Een mens heeft een lichaam en een ziel. Als ons lichaam sterft, gaat de ziel uit het lichaam. Dan wordt de ziel geoordeeld: of we gaan voor altijd naar de Heere in de hemel of we gaan voor altijd naar de duivel in de hel. Het lichaam wordt begraven, maar de ziel is al in de hemel of in de hel. Voor de gelovige is het niet erg om te sterven, want hij mag voor altijd bij God leven, ook al is hij gestorven. Het lijkt of zijn lichaam slaapt, maar hij mag gelijk bij God komen. Begrijp je nu waarom het zo belangrijk is om de Heere Jezus te kennen en in Hem te geloven?

De Heere Jezus gaat nog verder: 'En een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof je dat, Martha?' Met haar hele hart belijdt ze: 'Ja, Heere, ik geloof, dat Gij de Christus bent, de Zoon van God, Die in de wereld komen zou.' Martha denkt aan haar zus. De Heere Jezus is hier. Dat moet zij ook weten. Ze draait zich om en loopt het dorp in. Stilletjes zegt ze tegen haar: 'Maria, de Meester is er en Hij roept jou.' Nee, niet iedereen hoeft het te horen. Het is zo gevaarlijk voor de Heere Jezus dichtbij Jeruzalem.

Maria loopt met haar zus mee naar buiten. In het huis zijn nog veel meer mensen. Ze zien Maria en Martha weglopen. Ze gaan vast naar het graf om te huilen, denken ze. Dan gaan we naar hen toe om hen te troosten.

HET VERDRIET BIJ HET GRAF

Inmiddels zijn Martha en Maria bij de Heere Jezus gekomen. Maria valt op haar knieën voor Hem neer. Ze stort haar hart voor Hem uit. Martha hoort haar dezelfde woorden zeggen, die ze even tevoren ook gezegd heeft. Wat een verdriet. Er is niemand die iets zegt. *Als je zoveel verdriet ziet, word je zelf ook verdrietig. Het doet jou dan ook pijn. Je kunt dan maar beter niets zeggen. Alleen maar luisteren, stil zijn en laten merken dat je bij de mensen wilt zijn. Stil nadenken, stil terugdenken, stil verdrietig zijn.*

De Heere Jezus ziet het verdriet van Martha en Maria. Zelf wordt Hij ook verdrietig. Kijk maar, de Heere Jezus huilt. Niet alleen lopen de tranen over Zijn wangen, maar ook Zijn hart huilt. Hij voelt het: de dood is zo erg, het is een vijand. *Dat is gekomen de zonde. Eerst was er geen zonde, geen verdriet, geen dood. Na de zonde wel: de dood is een straf op de zonde. Daarom is het zo erg om zonde te doen.* Maar de Heere Jezus weet dat Hij gekomen is om de dood te overwinnen. Hij is de Opstanding en het Leven. Nu huilt Hij met Martha en Maria mee. Dan zegt Hij: 'Waar hebben jullie Lazarus gelegd?' 'Kom maar mee', zeggen ze. Een verdrietige stoet loopt naar het graf. Iemand fluistert: 'Kijk eens naar Jezus. Hij huilt ook. Je kunt zien dat Hij Lazarus liefgehad heeft.' Een ander zegt: 'Ja maar, had Hij er dan niet voor kunnen zorgen dat Lazarus beter werd? Hij heeft toch ook de ogen van de blindgeborene geopend?'

Als ze bij het gesloten graf staan, klinkt opeens een bevel van de Heere Jezus: 'Haal de steen van voor het graf.' Martha schrikt ervan. 'Heere', zegt ze snel, 'dat kan echt niet. Lazarus ligt al vier dagen in het graf. Er hangt al een graflucht, geen fijne lucht.' Ze bedoelt: U kunt hem nu echt niet meer zien, daarvoor is het te laat. Rustig antwoordt de Heere Jezus: 'Martha, ik heb je toch gezegd dat je moet geloven en dat je dan de heerlijke wonderen van God zult zien?' Enkele mannen lopen naar het graf en duwen de zware steen weg. Doodstil wordt het...

DE OPWEKKING VAN LAZARUS

Wat gebeurt er nu? De Heere Jezus kijkt omhoog. Hij bidt, nee, Hij dankt. Hij dankt Zijn Vader in de hemel. Hij dankt voor iets wat nog niet gebeurd is en toch dankt Hij: 'Vader, ik dank U dat U Mijn gebed verhoort. Maar ik weet dat U altijd naar Mij luistert. Ik zeg dit voor de mensen die om Mij heen staan, zodat zij ook zullen weten dat U altijd Mijn gebed verhoort.'

Het wordt nog stiller. De Heere Jezus loopt in de richting van het open graf. Dan klinkt Zijn luide stem, als een bevel: 'Lazarus, kom uit!' De mensen houden hun adem in. Ze kunnen het bijna niet geloven, maar het is echt! Er komt beweging in het graf. Alle ogen zijn gericht op de opening. En dan? Lazarus komt naar buiten lopen. De witte grafdoeken zitten nog om hem heen. Om zijn hoofd zit een zweetdoek. Maar hij leeft! Hij is gezond. Hoe is het mogelijk. Wat een wonder! 'Haal de doeken van hem af', zegt de Heere Jezus. Dat gebeurt.

DE REACTIE VAN DE MENSEN

Vol ontzag kijken de mensen naar Lazarus en naar de Heere Jezus. Sommige mensen zeggen: 'Jezus moet de Messias wel zijn. Dat kan niet anders. Niemand anders kan een dode levend maken.' Anderen gaan snel naar Jeruzalem, naar de Farizeeën. Zij moeten weten wat er vandaag gebeurd is. Dit kan echt niet. Jezus zegt wel dat Hij de Zoon van God is, maar dat is gewoon niet waar. Dat is onmogelijk. Ze geloven er niets van.

Wat is jouw reactie op de woorden van God? Geloof je echt wat de Heere Jezus zegt? Of vergeet je al Zijn woorden en vind je het niet belangrijk om in Hem te geloven?

AFSLUITING

En Martha? Ze gaat met Lazarus en Maria mee naar huis. Begrijpen doet ze het nog niet. Maar het is echt waar: haar broer leeft. Wat heeft ze veel om voor te danken. Wat heeft ze veel om over na te denken. Vooral om na te denken over de woorden van de Heere Jezus.

VERWERKING

- Praat met de kinderen over medeleven rond een sterfgeval: wat kun je doen? Condoleren (leg uit wat dit betekent of praat erover), een kaartje sturen, iemand bellen, naar de begrafenis gaan en het voornaamste: bidden. Er is een mooi boekje over rouw en verdriet: 'Pieter heeft verdriet', geschreven door Willemieke Kloosterman. Het gaat over het overlijden van een opa en daarin worden allerlei dingen rondom het sterven besproken.
- Probeer een gesprek te houden over de beproeving van Martha en Maria: waarom wacht de Heere Jezus zo lang voordat Hij helpt?
- U kunt ook praten over verdriet hebben: waar kun je met je verdriet naar toe? Zeker als er kort geleden iets gebeurd is, is het belangrijk om hierover te praten en met elkaar over na te denken.
- Met de leerlingen van groep 5 en 6 kunt u dieper ingaan op het begrip 'van nature dood zijn'. Praat erover en maak hen duidelijk dat in deze situatie verandering kan komen door God: we kunnen in geestelijk opzicht van dood levend worden.
- Misschien kunt u met de oudere kinderen ook praten over de onsterfelijkheid van de ziel en de sterfelijkheid van het lichaam. We moeten de kinderen niet bang maken, maar wel de werkelijkheid laten zien. Spreek daarom met 'twee woorden': praat met hen over de ernst van het sterven, maar ook over de mogelijkheid om levend gemaakt te worden door de Heere Jezus.
- Op de site kunt u nog een extra verwerking vinden: een puzzel met namen uit dit verhaal.